

HEEMSKERK MONDIAAL

VLUCHTELINGEN EN NEDERLANDERS OVER HEEMSKERK

JANUARI 2014

Hoe Ghulam Yahya Daneshgar rij-instructeur werd

'Blijf proberen. Wees niet bang'

*'Lesgeven is en blijft lesgeven.
Of je nu in Afghanistan bent of hier'*

Vluchtelingen vragen zich vaak af wat ze hier zouden kunnen doen met hun gebrekkige kennis van de Nederlandse taal. Nieuwsgierig zijn ze naar het verhaal van de Afghaan Ghulam Yahya Daneshgar, eigenaar van een goedlopende autorijschool in Beverwijk. Twee lesauto's telt de school, er is een taxiopleiding en binnenkort kun je er klassikaal theorielessen volgen in de Perzische taal Farsi. Hoe heeft Ghulam (54) dat voor elkaar gekregen?

Tekst: Nico Rückert

Foto's: Goedele Monnens

Blijf actief, is het devies van de buitengewoon aardige man. Het maakt niet uit met wat: als vrijwilliger, tekenaar, tuinier, schrijver. Doe iets, zegt hij keer op keer tegen zijn leerlingen tijdens het lesgeven in de auto. En ook: blijf proberen, wees niet bang. Hij put uit eigen ervaring. Toen hij zich aanmeldde voor de opleiding tot rij-instructeur, belde de opleider hem met: 'Wij hebben de ervaring dat buitenlanders wel beginnen met iets, maar nooit iets afmaken.' Ghulam liet zich niet van de wijs brengen. Hij studeerde dag en nacht, in bed, onder het eten, bij wijze van spreken als hij over straat liep. En haalde alle tentamens in één keer. Hij klopte bij de gemeente aan om hulp bij het opzetten van een autorijschool. De gemeente vond een eigen rijschool en te groot risico en stuurde hem naar huis. Of ze hem dan drie maanden vrijstelling konden geven van zijn sollicitatieplicht en toch zolang een uitkering konden blijven geven, vroeg Ghulam na maandenlang getwijfeld te hebben. Maar ook op dat verzoek wilde de gemeente niet ingaan. 'Toen ben ik maar gewoon begonnen, ik schreef me in bij de Kamer van Koophandel en liet een dubbele bediening in mijn auto zetten,' zegt Ghulam in zijn Beverwijkse woning, met in de achtertuin een prachtige haag van kleine fruitbomen: appel,

peer, pruim, kersen en ook een vijg. 'Zomers groeien hier ook tomaten, komkommer en bloemen, heel veel bloemen. Mijn grootste wens is een volkstuin. Ik maak hem net zo mooi als mijn tuin in Afghanistan.'

Miniatuurkunst

Ghulam heeft in Afghanistan literatuurwetenschappen gestudeerd en zeven jaar les gegeven op een pedagogische academie. Hij is getrouwd met Fatima en heeft vijf dochters. In 1998 vluchtte hij met zijn gezin naar Nederland. Hij woonde in drie verschillende asielzoekerscentra voor hij uiteindelijk een verblijfsvergunning kreeg en met zijn gezin in een eengezinswoning in het Friese Damwoude kon gaan wonen. Daar maakte hij zich de Nederlandse taal eigen en ging hij miniatuurkunst maken: vazen, kannen en bekers beschilderen in een speciale, oosterse

v.l.n.r.: Abdul Rauf, Ghulam Yahya, Nico Rückert

stijl. Ondertussen werkte hij als vrijwilliger bij Vluchtelingenwerk, gaf voorlichting op Friese middelbare scholen over de situatie in Afghanistan en schreef artikelen over vluchtelingen in de plaatselijke krant. Tot hij zijn rijschool begon. 'Ik wilde heel graag weer lesgeven. Vanwege mijn taalachterstand zou ik nooit op een Nederlandse school terecht kunnen. Daarom ben ik rijinstructeur geworden.' Maar in Damwoude en omgeving wonen weinig allochtonen, de doelgroep van Ghulam. De leerlingen die hij had, kwamen uit Leeuwarden, Heerenveen en zelfs uit Groningen. Toen Ghulam via via een woning in Beverwijk kon huren, was het besluit dan ook snel genomen. Twee jaar heeft hij nog heen en weer gependeld tussen Leeuwarden en Beverwijk. Nu heeft hij een uitstekend lopend bedrijf. Hij leidt ook mensen op tot taxichauffeur en binnenkort gaat hij klassikaal theorielessen verzorgen in het Farsi. 'Theorie is het struikelblok van veel allochtonen, daarom heb ik het theorieboek vertaald naar het Farsi.' Gelukkig komt zijn dochter hem binnenkort helpen, naast haar studie psychologie. Ze is bijna klaar met de opleiding tot rij-instructeur. Als hij stopt, gaat hij een boek schrijven. Over alle verhalen die hij als instructeur hoort. Over hoe lesgeven lesgeven blijft. Of het nu in Afghanistan is of hier.

www.danesh-rijschool.nl

INHOUD

1

Succesvolle autorijschool
Bezoek drukkerij

2

Rechter zoekt werk
Dierenwereld van Someren

3

Wethouder Odd Wagner
Volleybal-oliebollentoernooi

4&5

Geschiedenis
Asielzoekerscentrum
Heemskerk

6

Afghaanse artsen in Nederland
Cardioloog in Beverwijk
Recept: Nareng Palau

7

Bezoek Heliomare
Kruiswoordpuzzel

8

Bezoek Beverwijkse Bazaar

De drukkerij van het NOORDHOLLANDS DAGBLAD

Vanwege bezuinigingen kan het Noordhollands Dagblad geen excursies meer organiseren in haar drukkerij. Voor de redactieleden van Heemskerk Mondiaal maakt Dirk Kortbeek, hoofd Facilitaire Zaken, graag een uitzondering. Hij vertelt dat dankzij een betrokken medewerker indertijd relatief veel vluchtelingen uit Vietnam in de drukkerij konden komen werken. 'Een gebrekkige kennis van de Nederlandse taal was geen probleem, kennis van de techniek vonden we veel belangrijker.' Een Iraanse chirurg die in de beveiliging werkte, had er alle gelegenheid in de nachtelijke uren zijn Nederlandse papieren te halen. Kortbeek: 'Uren achtereen zat hij achter de computer te studeren. Nu is hij arts in een ziekenhuis.'

'Ik kom uit een familie van rechters. Mijn vader en mijn opa waren rechter in Afghanistan. Ik zelf heb ook rechten gestudeerd. In 1988 haalde ik mijn diploma. Natuurlijk zou ik hier in Nederland ook graag willen werken in het vakgebied waarin ik ben opgeleid en waarin ik ervaring heb. Maar met name de geschreven juridische Nederlandse taal is erg moeilijk, die beheers ik niet voldoende. Daarom zoek ik nu een baan als chauffeur. Dat werk heb ik eerder gedaan, en dat is me goed bevallen. Alles is beter dan thuiszitten.'

'Na mijn studie vond ik een baan als docent aan een lyceum, korte tijd later werd ik ook hoofd financiën van de jongerenafdeling van de Jamiat-i-Islami partij. Dat is een vrij progressieve moslimpartij vergelijkbaar met die van Erdogan in Turkije. Na een paar jaar werd ik verantwoordelijk voor de afdeling financiën van het centrale bestuur van de partij.'

'Tijdens de Russische bezetting werkte ik in Pakistan bij de Hoge Raad van de voorlopige Afghaanse regering. Van 1992 tot 1996 was ik voorzitter van het speciale gerechtshof voor minderjarigen bij de Hoge Raad in Kabul. In 1996 veroverden de Taliban Kabul, ik vluchtte naar noord Afghanistan. Daar werd ik als rechter lid van een speciaal gerechtshof voor nationale veiligheid van de Hoge Raad van de Afghaanse regering.'

Gevlucht naar Nederland

'In 1998 bereikten de Taliban ook het noorden van Afghanistan. Toen ben ik naar Nederland gevlucht. Mijn gezin moest ik achterlaten. Ik kwam in het Opvangcentrum Haarlem terecht en werd later ondergebracht in het Asielzoekerscentrum (AZC) Ossendrecht. In 2001 kon eindelijk ook mijn gezin naar Nederland komen. Met zijn allen woonden we in het AZC

Aan de slag als chauffeur Rechter uit Afghanistan zoekt werk

In Afghanistan was Mohammed Kaziem Arabi (49) rechter. Op de vlucht voor de Taliban kwam hij ruim vijftien jaar geleden naar Nederland. Hier heeft hij jaren als chauffeur post rondgebracht en kinderen rondgereden. Met veel plezier. Hij zou dat graag weer willen doen. 'Alles is beter dan thuiszitten.' *Tekst en foto: Cees Oomes*

van Den Helder. Een jaar later verhuisden we naar het AZC van Heemskerk. In 2002 kreeg ik mijn verblijfsstatus en konden we in Heemskerk een echt huis huren. Hier zijn mijn jongste dochter en zoon geboren. Zeven kinderen telt ons gezin. De oudsten studeren inmiddels, twee aan een hogeschool (architectuur en verloskunde), een aan een universiteit (farmacie).'

'Zelf heb ik als vrijwilliger gewerkt in de bibliotheek en de recreatiezalen van het AZC. Na een opleiding tot taxichauffeur gevolgd te hebben, werd ik chauffeur bij IJmond Post. Ik sorteerde de poststukken, bepaalde de bezorgroute en mocht ook nog alles zelf rondbrengen. Die zelfstandigheid en verantwoordelijkheid voor de hele logistiek vond ik erg aantrekkelijk. Toen dat werk stopte, kon ik aan de slag als chauffeur van een taxibusje voor bejaarden en kinderen. Het was niet altijd even makkelijk om met acht kinderen rond te rijden die erg druk konden zijn of

ruzie met elkaar maakten. Maar ik vond het heel leuk om te doen. Het ging me ook goed af. Ik houd van werken met kinderen, ook als rechter en docent heb ik dat altijd met plezier gedaan.'

'Ik schrijf brieven naar allerlei instellingen die een chauffeur kunnen gebruiken'

'Ongeveer een jaar geleden stopte ik als chauffeur. Ik wilde proberen in Londen werk te vinden, helaas is me dat niet gelukt. Nu schrijf ik brieven naar allerlei instellingen die een chauffeur zouden kunnen gebruiken. Ik wil graag werken, liefst in de omgeving van Heemskerk. Het leven in Heemskerk is erg prettig. De mensen zijn vriendelijk, iedereen mag een eigen mening hebben en die wordt dan ook nog gerespecteerd. En we zijn hier veilig. Dat is toch eigenlijk wel het belangrijkste dat we in Nederland gevonden hebben: veiligheid.'

Meer dan duizend dieren

Aan de rand van Heemskerk, aan de Strengweg, is de winkel Van Someren Dierenwereld gevestigd. De Afghaan Abdul Rauf wil er graag een kijkje nemen, Jan van Hout gaat met hem mee. Abdul vindt in eigenares Tilly van Someren een vakzuster: beiden beschikken over een grote kennis van exotische vogels en vissen.

Abdul Rauf (gespreksvoerder) en Jan van Hout (schrijver en fotograaf)

De winkel blijkt een familiebedrijf. Schoonvader Van Someren begon er in 1947 mee in en naast de onderbouw van graanmolens 'de Zandkraai' aan de Kerkweg, bijnaam: 'de molen van Doeke's'. De molen was al in 1909 van zijn kap ontdaan, de onderbouw is ergens in 1970 gesloopt.

In 1967 moest de winkel de Kerkweg verlaten en verhuisde de zaak naar het centrum van het dorp. Zeven jaar geleden werd het huidige, veel

ruimere pand betrokken. Ook al ligt het ver van het dorpscentrum vandaan, de zaak draait als een tierelier, al is er nu toch ook een terugslag als gevolg van 'de crisis'. Behalve Tilly van Someren werken er verschillende familieleden, drie vaste krachten, drie stagiaires en tenslotte Toots. Die ik overigens niet heb zien werken. De winkel verkoopt een groot aantal soorten exotische vogels, vissen, duiven, pluimvee, knaagdieren, konijnen en kippen, bij elkaar

meer dan duizend dieren. Voor ieder soort is voer te koop. Desgewenst stelt de winkel dat speciaal voor de klant samen. In het niet zo verre verleden kwamen afnemers van dergelijk speciaal voer iedere maand helemaal uit Frankrijk gereden. De crisis heeft hier echter hopelijk voorlopig - een eind aan gemaakt.

Om het huidige assortiment te mogen, en te kunnen voeren, is een stevige hoeveelheid kennis nodig. Kennis die moet kunnen worden aangetoond met verschillende certificaten. In de familie heeft elk zijn eigen certificaat en daarbij ook zijn of haar eigen specialisatie. Wat dat inhoudt, merk ik aan het gesprek waarin Abdul, die ook grote kennis heeft van exotische vogels en vissen, in Tilly een vakzuster treft die op zijn minst net zo van wanten weet.

Bijzonder is de status van de goudvis in Afghanistan. Deze wordt 'koningsvis', ook 'koninginnenvis', genoemd. Bij koninklijk bezoek werd bij de maaltijd goudvis in het menu gevoerd. 'Werd' want na 1977 bestaat het koningschap er niet meer. In Afghanistan is het

houden van gezelschapsdieren niet zo gewoon als in Nederland. De kat als huisdier komt nauwelijks voor. Huisvee heeft men wel: koeien, geiten, schapen, kippen. En honden natuurlijk, met jacht- en waaktaken. En siervissen en -vogels, als kweekhobby. En kempbanen niet te vergeten.

We mogen ook nog een kijkje nemen achter de zaak. Daar scharrelt allerlei pluimvee rond: ganzen, leg- en sierkippen, kalkoenen en twee pony's, maar die laatste zijn niet voor de verkoop, net zo min als Toots, de poes dat is. Duidelijk is dat een zaak als deze werk oplevert voor minimaal zeven dagen in de week. En niet alleen van 9 tot 5. Voor Tilly van Someren is het behalve een bron van inkomsten dan ook een liefhebberij. 'Anders begin je hier niet aan.'

Van links naar rechts: Odd Wagner, Biniam Taffesse en Nico Rückert

Biniam Taffesse begeleidt vluchtelingen die net in Nederland zijn aangekomen bij het vinden van een huisarts, het zoeken naar taalcursussen, het aanvragen van een uitkering. Hij merkt dat het voor veel nieuwkomers ongelooflijk moeilijk is de weg te vinden in Nederland en te ontdekken wat hier de regels zijn. Met Nico Rückert gaat hij op bezoek bij Odd Wagner, wethouder Diversiteit bij de gemeente Heemskerk. *Biniam Taffesse en Nico Rückert, Foto: Goedele Momms*

Wat doet de gemeente om vluchtelingen te helpen bij bijvoorbeeld het vinden van werk?

Heel belangrijk is het om eerst goed Nederlands te leren spreken en schrijven. Zodra je de taal spreekt, wordt de kans op werk groter. Zeker in een ingewikkelde maatschappij als de Nederlandse. Ook scholing is belangrijk, een vak leren. Voor mensen die alleen de lagere school hebben doorlopen, wordt het steeds moeilijker werk te vinden. Voor laag geschoold werk zal steeds vaker een robot worden ingezet. Overigens, een goede beheersing van de Engelse taal helpt ook bij het vinden van werk.

Wat doet de gemeente om vluchtelingen te informeren over hun rechten en plichten, over hun mogelijkheden op de arbeidsmarkt?

Wij maken geen onderscheid tussen groepen mensen. Mensen zijn zelf verantwoordelijk. Net als iedereen moet de vluchteling zelf op zoek gaan naar informatie, zelf op zoek gaan naar werk. Sommige vluchtelingen vinden sneller werk dan andere, integreren ook makkelijker in de Nederlandse samenleving, geen idee hoe dat komt.

Als begeleider van vluchtelingen ervaar ik dat er te weinig informatie is over rechten en plichten bij het zoeken van werk. Wat kan de gemeente Heemskerk hierin betekenen?

Hier zal ik over moeten nadenken. Ik zie wel dat er groepen mensen zijn die een uitkering niet als een uitkering zien, maar als een inkomen waar ze recht op hebben. Deze houding haalt de solidariteit uit de samenleving weg. Waarom zou iemand gaan werken en belasting betalen voor het inkomen van iemand die daar niets voor hoeft te doen? Daarom zal de samenleving in de toekomst een tegenprestatie vragen voor een uitkering. Als je geen werk hebt, moet je vrijwilligerswerk doen.

Zijn bedrijven en organisaties in de regio IJmond verplicht een aantal vluchtelingen werk te bieden?

Ja, in het hele land zijn bedrijven en organisaties dat verplicht, dus ook in de IJmond. Minimaal 3 procent van hun personeel moet bestaan uit vluchtelingen, arbeidsgehandicapten en medewerkers van sociale werk-

plaatsen Die verschillende groepen moeten met elkaar concurreren. Dat kan heel lastig zijn. Veel mensen die in aanmerking komen voor de 3-procentsregeling hebben extra begeleiding nodig. De vraag is of bedrijven die kunnen bieden, en hoeveel hen dat kost. Grotere bedrijven zouden kunnen gaan rekenen. Kost de begeleiding van een medewerker meer dan dat hij oplevert, dan loop je kans dat de werknemers wel een salaris krijgen, maar verder geacht worden thuis te blijven.

Wat doet de gemeente Heemskerk voor een vluchteling die zelfstandig ondernemer wil worden?

Hetzelfde als voor iedereen die ondernemer wil worden. Het UWV biedt soms ondersteuning aan mensen die een uitkering hebben en met plannen rondlopen. Ook bij de Kamer van Koophandel kun je als beginnend ondernemer goed terecht. Een goed plan hebben, is essentieel. En beseffen dat je over vijf jaar ook nog moet bestaan. Maar doe het niet zoals het restaurant dat er na vijf jaar achter kwam dat je in Nederland ook belasting moet betalen. Bereid je goed voor. Leer de regels kennen. In veel andere landen kun je ritselen, dingen onderhanden regelen, in Nederland kan dat niet. En je moet het natuurlijk ook wel in je hebben, een zeker talent hebben voor ondernemen, of handel drijven.

Wat bedoelt u, je moet het wel in je hebben, ondernemen?

Ik zal een voorbeeld geven. Een kennis van mij - gepensioneerd wiskundeleraar - loopt op straat en ziet een prachtige Mercedes stoppen, een man stapt uit, keurig in Gucci-pak met een kashmirwollen overjas. Hij kijkt eens goed en ziet dat het Frank is, een oud-leerling. En Frank, herinnert hij zich, was op school slecht in rekenen, vooral met procenten had hij de grootste moeite. Hij loopt naar hem toe en zegt: "Frank, ik zie je mooie auto, je mooie kleren, het gaat zeker goed met je. Wat doe je?" "Ik zit in de handel, meester", antwoordt Frank. "Hoe werkt dat?", vraagt de oud-wiskundeleraar hem. Zegt Frank: "Nou, gewoon: ik koop in voor € 50,00 en verkoop voor € 500,00, dan heb ik toch maar mooi 50 procent verdiend..."

Wethouder Odd Wagner

'Wij maken geen onderscheid tussen groepen mensen'

OEFENEN VOOR VOLLEYBAL-OLIEBOLLEN-TOERNOOI

Opnieuw vond er in 2013 een Volleybal-Oiebollenturnooi plaats in de sporthal van Heliomare. Een van de deelnemende teams bestond uit klanten en medewerkers van VluchtelingenWerk Noordwestholland en uit redactieleden van deze krant, 'Heemskerk Mondiaal'. Om niet geheel onvoorbereid aan te treden hebben ze flink geoefend. Oefentegenstander was de recreatie-volleybalploeg van turnclub Olympia in Beverwijk.

Foto's: Cees Oomes, Tekst: Jan van Hout

'Te lang in een vangnet blijven, is niet goed'

Ik ken zeker vijftien vluchtelingen die de hele dag thuis zitten, de deur niet uitkomen. Wat kan de gemeente of liever de samenleving doen om deze mensen deel te laten uitmaken van de Nederlandse samenleving?

Binnenkort worden ze opgeroepen. Staatssecretaris Jetta Klijnsma van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft een nieuwe wet ingebracht: voor je uitkering moet je voortaan vrijwilligerswerk doen. Dan kun je beter snel op zoek gaan naar iets dat bij je past. Misschien was je in je land van herkomst automonteur. Je zou dan vrijwilligerswerk kunnen doen bij bijvoorbeeld de technische dienst van een bejaardenhuis. Loop je daar eenmaal rond, dan leren mensen je kennen en zegt de loodgieter die daar ook regelmatig komt opeens tegen je: "Hé, ik heb iemand nodig!" Voor je het weet ben je in opleiding voor loodgieter.

Over vijf jaar asielzoekerscentrum Heemskerk

Zeker geen afgesloten kampement

Het is nu nog moeilijk voor te stellen, maar aan de Communicatieweg, vlak naast afvalbrengringstation Tolhek stond ooit een asielzoekerscentrum, een AZC. Vijf jaar lang, van februari 2002 tot februari 2007, woonden hier zo'n 275 vluchtelingen, onder anderen Kaziem Arabi en Cesar Lopez met hun gezinnen. Met elkaar en met de toenmalige burgemeester Wouter Hoobroeckx en een, destijds actieve vrijwilliger kijken ze terug.

Oud-burgemeester Hoobroeckx:

'Weinig weerstand'

Bijeenkomst voor buurtbewoners AZC. Links burgemeester Wouter Hoobroeckx. Foto: Kees Blokker

'Eind jaren negentig kwamen er veel vluchtelingen naar Nederland. Om die allemaal onder te kunnen brengen, heeft het Centrum voor Opvang van Asielzoekers (COA) verschillende gemeentes verspreid over het land gevraagd of ze plaats hadden voor een opvangcentrum. Ook Heemskerk kreeg zo'n verzoek.

Als gemeentebestuur wilden we daar positief op reageren. We hadden het idee dat de komst van een AZC in onze gemeente niet zoveel weerstand zou oproepen als elders in het land. Eerder hadden we goede ervaringen gehad met de immigratie van Italianen en Spanjaarden en met de opvang van Vietnamese bootvluchtelingen. Ook

op de komst van Harteheem, het wooncentrum voor lichamelijk en/of verstandelijk gehandicapten, had de Heemskerkse samenleving positief gereageerd.'

Huiverig

'Nadat bleek dat de gemeenteraad unaniem achter ons stond, kon ik, als portefeuillehouder, aan de slag. Om een zo groot mogelijk draagvlak onder de bevolking te krijgen, belegde ik eerst een voorlichtingsbijeenkomst, dat was in september 1999. Tijdens die bijeenkomst bleken met name de mensen die vlakbij de beoogde locatie woonden, huiverig voor de komst van een AZC. Ze hadden allerlei negatieve verhalen gehoord over asielzoekerscentra elders in het land. Sommigen waren bang voor een waardevermindering van hun huis. Ik beloofde stevig met het COA te onderhandelen over de voorwaarden waaronder een AZC in Heemskerk kon komen. Zo vonden we bijvoorbeeld dat het centrum geen afgesloten kampement mocht worden. De bewoners ervan moesten bovendien de kans krijgen te communiceren met de Heemskerkse bevolking en te integreren in de Heemskerkse samenleving. Verder moest het centrum een tijdelijk karakter hebben, na vijf jaar zou het weer moeten verdwijnen. We wilden dat de asielzoekers fatsoenlijke huizen zouden krijgen en niet in tenten werden ondergebracht. Het COA moest bovendien beloven dat het een

Wouter Hoobroeckx was van 1982 tot 2001 burgemeester van Heemskerk. Mede dankzij zijn inspanningen kregen de vluchtelingen in Heemskerk indertijd best een hartelijk onthaal. Hoobroeckx vertelt hoe het centrum er kwam, wat daarvoor gedaan moest worden. *Kaziem Arabi en Leo Schoonen*

'We wilden dat de asielzoekers fatsoenlijke huizen zouden krijgen en niet in tenten werden ondergebracht'

eventuele waardevermindering van woningen zou compenseren. En zo waren er nog meer voorwaarden. Tijdens de tweede voorlichtingsbijeenkomst in september 2001 kon ik de inwoners van de gemeente Heemskerk melden dat het COA met al onze voorwaarden akkoord ging en bovendien tevreden was over de locatie voor het AZC.'

Groen licht

'De bevolking had geen problemen meer met de komst van een AZC, het COA kreeg groen licht om te gaan bouwen. Sterker nog: er stonden veel mensen op die zich als vrijwilliger wilden inzetten voor de nieuwkomers. Zoals afgesproken ging het centrum na vijf jaar weer dicht, precies midden in het schooljaar. Hoe dat besluit is genomen, weet ik niet, ik was toen allang geen burgemeester meer. Ik weet wel dat veel asielzoekers die uiteindelijk een verblijfstatus kregen, in Heemskerk zijn blijven wonen en een warme band met verschillende mensen uit de Heemskerkse gemeenschap onderhouden.'

10 vierkante meter woonruimte per persoon

'Ja, het werd wel eens ruzie'

In vier houten gebouwen met een puntdak: daar woonden de circa 275 asielzoekers van Heemskerk. Elk gebouw telde acht eenheden, vier beneden, vier boven. En elke eenheid had vier kleine slaapkamers, een woonkeuken en een douche met toilet. Er was plaats voor acht mensen. Gezinnen met veel kinderen hoefden hun appartement niet te delen met anderen. Had je twee of drie kinderen, dan kon er makkelijk een gezin bij, of een paar alleenstaanden. Het moeilijkst was het voor de alleenstaanden, weet Kaziem Arabi. 'Probeer je het maar eens voor te stellen: je woont met zijn achten in een appartement, waarvan de woonkeuken hooguit twintig vierkante meter telt. Je komt allemaal uit een ander land, je spreekt allemaal een andere taal, je houdt allemaal van andere muziek en je wilt allemaal tegelijk koken, maar iedereen houdt weer van wat anders. Ja, het werd wel eens ruzie.'

Foto: Joost van den Broek

Profvoetballer Gabril Sankoh

Voetballer Gibril Sankoh uit Sierra Leone heeft in AZC Heemskerk gewoond. Cesar Lopez kan de indertijd jonge voetballer (1983) nog goed herinneren, hij was altijd aan het voetballen. Hij speelde bij de Kennemers in Beverwijk en werd daar al snel gescout door Stormvogels Telstar. In 2004 vertrok Sankoh naar FC Groningen. Sinds februari 2013 speelt hij bij de Chinese club Henan Jianye FC.

Met de stoomtrein van Hoorn naar Enkhuizen

NEDERLANDSE LES

Twee keer per week konden de bewoners van AZC Heemskerk Nederlandse lessen volgen. Vooral de lessen van huisarts Hazenberg waren populair. Hij nam zijn leerlingen mee naar het strand of de bloemenveiling. Samen bezochten ze een grote boerderij, namen ze de stoomtrein van Hoorn naar Enkhuizen en leerden zo Nederland kennen en Nederlands verstaan. Cesar: 'Hazenberg betaalde dat allemaal van de vergoeding die hij voor het lesgeven kreeg.' Helaas moest Hazenberg stoppen met lesgeven toen het AZC Heemskerk van een opvangcentrum veranderde in een vertrekcentrum. Van het COA, het Centraal Orgaan Asielzoekers, mocht voortaan

alleen nog les gegeven worden in de Engelse taal. De bewoners moesten zich voorbereiden op een bestaan buiten Nederland. Aan Nederlands hadden ze niets. De sfeer in het centrum werd niet bepaald beter van dat besluit. Iedereen werd er banger van, angstiger, zegt Cesar. Het was alsof ze nu echt ieder moment het land uitgezet konden worden. Gelukkig waren er nog wel wat leraren en leraressen die bij henzelf thuis of bij de vluchtelingen in hun appartement Nederlands gaven. Zoals mevrouw Ekelschot. Zij kwam bij de vluchtelingen op bezoek. De portier liet haar stiekem binnen.

Heemskerk Gastvrij

Leo Schoonen en Cesar Lopez

De dansgroep was zo goed, dat ze ook optrad bij allerlei evenementen buiten het azc. Foto: Kees Blokker

Toen de kerken van Heemskerk hoorden dat er een asielzoekerscentrum zou komen in hun gemeente, wilden ze voor de asielzoekers iets doen om zich thuis te laten voelen in de Heemskerkse samenleving. Ze richtten Heemskerk-Gastvrij op. Maar liefst veertig vrijwilligers meldden zich om activiteiten te organiseren voor de vluchtelingen. In het begin ging dat nog aarzelen, afstastend, vertelt Reinier van Tellingen, een van de oprichters van Heemskerk-Gastvrij. Uiteindelijk ontstond een groep vrijwilligers waarin ook bewoners van het azc actief waren. Met zijn allen zorgden ze

ervoor dat er een crèche kwam in het centrum. Al snel werd ongeveer elke gelegenheid aangegrepen om een groot feest te organiseren, met muziek, dans en bingo. Zo was er ieder jaar een winter-, lente, zomer- en herfstfeest. Er kwam een modeshow in eigen klederdracht en met zelf gemaakte vlaggen en natuurlijk werden ook het Suikerfeest, sinterklaas en kerst uitgebreid gevierd. Samen met

bewoners van het AZC zorgde Heemskerk-Gastvrij voor sportactiviteiten, er werd fitness apparatuur aangeschaft en er was een dansgroep. Op een gegeven moment was die zo goed, dat ze ook bij allerlei evenementen buiten het azc gevraagd werd om op te treden. Voor een van die optredens hadden de dansers kostuums nodig. Crècheleider Kitty Schoonen wierp zich op als naaister en omdat veel mensen in het AZC het leuk vonden haar te helpen, vroeg ze Heemskerk-Gastvrij een oproep te doen voor naaimachines. Al snel waren er genoeg machines om een naaigroep op te richten. De vrijwilligersorganisatie bood de vluchtelingen ontspanning, bevorderde de

GELD

Asielzoekers die geen verblijfsvergunning hebben, mogen in Nederland niet werken, noch studeren. Volwassen bewoners kregen elke week zo'n veertig euro overgemaakt op een Rabobank-rekening. Ze konden hun inkomen aanvullen door klussen te doen

in en voor het AZC, maar ze kregen nooit meer dan 11,50 euro per week en mochten niet meer dan 20 of 25 uur werken. Hun boodschappen deden de asielzoekers op de Zwarte Markt van Beverwijk en bij de Aldi. Arabi: 'de C1000 was te luxe voor ons, nu is ook de Aldi te duur geworden, nu ben je goedkoper uit bij de Lidl.' Hun kleren kochten ze in de kringloopwinkel, die Jan Henneman was begonnen om inkomsten te genereren voor het asielzoekerscentrum. Cesar: 'Het was natuurlijk niet veel wat we kregen, maar we kwamen wel uit. Veel lastiger werd het toen we een eigen huis kregen, en voortaan alles zelf moesten betalen: de huur, gas en licht, verzekeringen. Veel vluchtelingen maken schulden in de eerste maanden dat ze op zichzelf wonen. Pas als ze de energierekening zien, beseffen ze: de verwarming altijd lekker op 24°C is toch eigenlijk niet zo'n goed idee.'

Ook verjaardagen werden gevierd in het AZC. Foto: Cesar Lopez

Afval meenemen mocht niet

Het asielzoekerscentrum van Heemskerk stond naast het afvalcentrum Tolhek. De vluchtelingen hadden daar geen enkel probleem mee. Integendeel. Alles wat de Heemskerkers niet meer konden gebruiken en hier hadden gedumpt, kwam hun heel goed van pas: bankstellen, fietsen, tv-toestellen, stoelen en tafels. Bij aankomst in het centrum hadden ze immers helemaal niets. Met de Heemskerkse meubels konden ze hun ruimtes prachtig inrichten. Cesar ziet nog de mannen met tv-toestellen op hun schouders van het afvalcentrum naar het AZC lopen. 'Maar het mocht niet! We mochten die spullen helemaal niet meenemen. We snapten er niets van, ze waren toch weggegooid, het was toch afval. Na een paar maanden stonden er grote hekken om het afvalcentrum. Heel jammer.'

saamhorigheid binnen het centrum en probeerde ook een verbindende schakel te zijn tussen het azc en de Heemskerkse bevolking. Asielzoekerscentra elders in het land waren jaloers op AZC Heemskerk, bij hen gebeurde er nooit zoveel. Heemskerk-Gastvrij is nog bij verschillende centra op bezoek geweest om uit te leggen hoe ze te werk gingen.

'Al snel werd ongeveer elke gelegenheid aangegrepen om een groot feest te organiseren'

Vlnr: Leo Schoonen, Reinier van Tellingen, Cesar Lopez. Foto: Cees Oomes

Samenwonen met wildvreemden

geschreven door Leo Schoonen

Ze waren een van de eerste bewoners van het Asielzoekers Centrum Heemskerk: Cesar, zijn vrouw en zijn twee dochters. In februari 2002 kwamen ze aan. Cesar weet het nog goed. Einde-lijk was hij weer met zijn gezin samen. Jarenlang had hij iedere dag op en neer gereisd tussen Leiden, waar hij woonde, en Alkmaar, waar zijn

Het moeilijkst waren de momenten dat er mensen weg moesten uit het AZC

gezin was ondergebracht. Omdat zijn vrouw en kinderen eerder uit Peru naar Nederland waren gevlucht dan hij. Een nachtje overblijven in Alkmaar was onmogelijk omdat Cesar iedere dag in zijn AZC in Leiden een stempel moest halen

In het AZC Heemskerk hadden ze twee slaapkamers met tv voor zichzelf. De woonkamer, keuken en badkamer deelden ze met anderen. Natuurlijk was dat niet altijd even makkelijk. Ze woonden met wildvreemden, met mensen die er vaak totaal andere gewoontes op nahielden. Het moeilijkst waren de momenten dat er mensen weg moesten uit het AZC, dan kon de sfeer heel gespannen zijn. Toch is het altijd goed gegaan. Waarschijnlijk doordat Cesar en zijn gezin zich makkelijk aanpassen aan anderen, en ze duidelijke afspraken maakten over het gebruik en het schoonhouden van de gemeenschappelijke ruimtes.

Wekelijkse toelage

Cesar en zijn vrouw zijn mensen die graag hun handen uit de mouwen steken, ze waren dan ook heel blij met de komst van 'Heemskerk-Gastvrij', de vrijwilligersorganisatie die allerlei activiteiten

in en voor het AZC organiseerde. Cesar volgde Nederlandse les, was betrokken bij de organisatie van allerlei feestjes, hielp mee bij het tuinonderhoud en verreechte tal van klussen voor medebewoners en voor het AZC zelf. Van huis uit is Cesar civiel ingenieur, een handige man. Zijn vrouw hielp in de crèche, zij ging ook naar de Nederlandse les. Voor hun vrijwilligerswerk ontvingen de echtelieden een vergoeding die een welkome aanvulling was op hun wekelijks toelage. Het was niet veel waarvan ze rond moesten zien te komen, toch lukte het doordat ze regelmatig boodschappen gingen doen op de Zwarte Markt van Beverwijk en nauwelijkt de aanbiedingen van de plaatselijke middenstand in de gaten hielden. Na sluiting van het AZC in 2007 heeft het gezin

nog een paar jaar door Nederland moeten zwerfen, een jaar lang heeft het zelfs nog bij mevrouw Ekelschot gewoond. Tot de familie eindelijk een flat in Heemskerk kreeg toegewezen. Inmiddels is het gezin ook uitgebreid met een moeders. Iedereen heeft het naar zijn zin in Heemskerk. Alleen één ding ontbreekt nog: vast werk voor Cesar. Hij is bereid alles aan te pakken en zo nodig ook te gaan studeren.

Internist en orthopeed uit Afghanistan:

'Ongelooflijk moeilijk om in Nederland als arts aan het werk te gaan'

Mirwais Shpoon (39) en Abdul Rauf (61) zijn beiden opgeleid als arts. Mirwais was in Afghanistan orthopedisch chirurg, Abdul was er internist. Samen hebben ze zeker 20 jaar medische ervaring, opgedaan als orthopedisch chirurg, huisarts, assistent chirurg, arts en internist. Mirwais heeft maar liefst 3000 operaties zelfstandig uitgevoerd; Abdul assisteerde bij zeker 500. Een aanwinst voor de Nederlandse medische wereld zou je zeggen. Ondertussen heeft Abdul al 13 jaar zijn beroep niet kunnen uitoefenen, Mirwais al 4 jaar. *Tekst John Pel*

Cardioloog in het Rode Kruis Ziekenhuis van Beverwijk

foto: Mirwais Shpoon

Samen met Leo Schoonen bezoeken de Afghaanse artsen Abdul Rauf en Mirwais Shpoon cardioloog Maarten Koole, medisch manager van de afdeling cardiologie van het Rode Kruis Ziekenhuis in Beverwijk. Voor een gewone burger is het gesprek al snel niet meer te volgen. De mannen willen weten hoeveel patiënten de artsen dagelijks zien, wat voor aangebo- ren hartkwalen hier voor komen, over wat voor apparaten het ziekenhuis beschikt, hoe ze er diagnosticeren. In Afghanistan kunnen ze alleen echo's maken, sommige ziekenhuizen beschikken wel over MRI-apparaten, maar er is niemand die ze kan bedienen. Voor hartchirurgie moet men naar het buitenland. Een paar keer per jaar komt wel een team van hartspecialisten naar het kindziekenhuis in Kabul om kinderen aan hun hart te opereren. Koole vertelt dat een team van medisch specialisten en verpleegkundigen van het Rode Kruis Ziekenhuis mee was met de Nederlandse politietrainingsmissie in de Afghaanse provincie Kunduz.

De procedure om in Nederland als arts te mogen werken, is lang en ingewikkeld. Allerlei aspecten die voor een arts in Nederland van belang zijn, worden uitgebreid getoetst. Allereerst natuurlijk je kennis van de Nederlandse taal – die moet uitstekend zijn – met een gratis cursus van het Nova College kom je er niet, heeft Mirwais gehoord. Beter is om aan de Vrij Universiteit in Amsterdam een taaldiploma te halen. Ook je kennis van de structuur en cultuur van de Nederlandse zorg, je ICT-vaardigheden en je passieve beheersing van de Engelse taal worden uitgebreid getoetst en natuurlijk je medische en klinische kennis en je klinische vaardigheden: hoe ga je met patiënten om, hoe onderzoek je ze. Dat is, heeft Mirwais gemerkt, in Nederland heel anders dan in Afghanistan. In Afghanistan heb je heel weinig tijd voor de patiënten, omdat het ontzettend druk is. Daar word je als arts ook niet geacht tekst en uitleg bij een ziekte te geven. Hier in Nederland, zegt Mirwais, mag je als patiënt alles vragen en ben je als arts verplicht te antwoorden. 'Als in Afghanistan iemand een gevaarlijke ziekte heeft, zeg je dat niet. Hooguit tegen de familie.'

Alles bij elkaar kost het minstens twee jaar om je op de verschillende examens voor te bereiden. Vooral om het Nederlands perfect onder de knie te krijgen is ongelooflijk moeilijk. Mirwais is al zeker twee jaar bezig en het is hem nog niet gelukt de examens succesvol af te leggen in de tijd die hij ervoor krijgt. Hij wordt er moedeloos van. Hij zou graag meer Nederlanders leren kennen met wie hij kan praten en discussiëren om de taal beter te leren spreken.

Nareng Palau

Nareng Palau is een typisch Afghaans gerecht dat vooral op bruiloften en feesten wordt geserveerd, maar natuurlijk ook gewoon gegeten kan worden. Het gerecht is familie van andere Centraal-Aziatische palau, maar onderscheidt zich door een prachtige mix van rijst, vlees, amandelen, pistachenoten, sinaasappelen en kruiden. We laten jullie zien hoe jullie dit gerecht voor vijf mensen maken.

Ingrediënten

5 kopjes super slanke rijst, bijvoorbeeld basmati
1 kg lamsvlees, in stukjes
olie
150 gr schil van de sinaasappel
25-30 zaden Hill (Green cardamoms)
kruiden voor Nareng Palau
1 ui
zout
100 gr pistachenoten
200 gr amandelen
1 glas suiker
snufje saffraan

Alle ingrediënten zijn te koop op de Zwarte Markt van Beverwijk.

Bereiding

Week de rijst twee uur voordat je gaat koken in een pan met water. Kook de pistachenoten en amandelen 5 minuten en verwijder de schillen.

Kook het lamsvlees:

Doe eerst het vlees, de ui en het zout met een klein beetje water in een pan en stoof alles samen.

Schijfjes sinaasappelschil:

Kook de schijfjes sinaasappelschil in water, giet het water af en neem nieuw water.
Doe dit vier keer. Doe een glas water met een glas suiker in een pan, laat dit 20 minuten koken

tot het een dikke vloeistof wordt. Voeg de Hill (Green cardamoms), sinaasappel en het snufje saffraan toe.
Laat alles nog 10 minuten koken.

Rijst:

Kook de rijst met water en zout in een pan, gooi het water weg. Brand een klein beetje suiker met olie, doe daar een klein beetje saus van het gekookte vlees bij, doe de Nareng Palau kruiden erbij en het mengsel van sinaasappelschil, saffraan, suiker en Hill. Giet dit mengsel over de rijst en schep de rijst om.

Leg een deel van de rijst in een vuurvaste schaal, leg daar een deel van het vlees op, doe nog een laagje rijst op het vlees, en nog een laagje vlees. Bedek de laatste laag met een laag gele rijst.

Strooi de kleingehakte amandelen en pistachenoten hier overheen. Bedek dit met aluminiumfolie en laat het geheel nog 10 minuten op een laag vuurtje stoven.

Nasifa en Mirwais Shpoon

Foto nareng palau: Goede Momens

Heliomare: Zon aan Zee Van sanatorium tot indrukwekkend revalidatiecentrum

Abdul Rauf en Mirwais Shpoon zijn opgeleid als arts, Abdul was in Afghanistan internist, Mirwais was orthopeed. Heel graag nemen ze met Leo Schoonen en Leo Albers een kijkje in revalidatiecentrum Heliomare. In Afghanistan zijn nauwelijks genoeg gewone ziekenhuizen, laat staan revalidatiecentra. Mensen die om welke reden dan ook afhankelijk zijn geworden van anderen, blijven er thuis. De mannen zijn onder de indruk van de veelheid aan apparaten en fietsen. Zoveel verschillende soorten fietsen hebben ze geen van vieren ooit bij elkaar gezien. Rondleider Yvonne Molenaar vertelt over de geschiedenis en de achtergronden van het centrum.

Tekst: Leo Schoonen Foto's: Ingeborg Deppe

Al bijna 82 jaar oud is Heliomare, ofwel de zon (helios) aan de zee (mare). Het centrum in Wijk aan Zee begon in 1932 als katholiek sanatorium voor mensen met tuberculose (tbc). Tijdens en na de Tweede Wereldoorlog werd het een opvangplek voor oorlogsslachtoffers, omdat intussen een geneesmiddel tegen tbc was uitgevonden: penicilline. Toch duurde het nog tot 1958 voor het ook officieel een revalidatieoord werd. Sindsdien is het centrum aanzienlijk gegroeid. Verspreid over heel Noord-Holland zijn er inmiddels veertig locaties waar de meest uiteenlopende activiteiten plaatsvinden. Er zijn plekken waar mensen met een beperking kunnen wonen, naar school gaan, werken, sporten en noem maar op.

Oefenen aan zee

Revalideren doen ze echter uitsluitend in de hoofdvestiging in Wijk aan Zee, juist omdat die aan zee ligt. Er is zelfs een behandelunit op het strand. Verder zijn er in Wijk aan Zee behalve diverse oefenruimtes, verschillende sport- en fitness ruimtes en natuurlijk een zwembad. Van elke patiënt wordt verwacht dat hij of zij aan sport doet. Het multidisciplinaire centrum beschikt over 115 bedden voor de zogeheten klinische revalidatiepatiënten, de patiënten die er

moeten overnachten. Behalve de benodigde verplegers werken er ongeveer zestig fysiotherapeuten, 35 ergotherapeuten, twintig revalidatieartsen, één geestelijk verzorger en verschillende psychologen, logopedisten en docenten - voor de kinderen die er revalideren. Inclusief het personeel van de ondersteunende diensten werken er in het revalidatiecentrum in Wijk aan Zee zo'n zeshonderd mensen. In heel Noord-Holland zijn zo'n achttienhonderd medewerkers aan het centrum verbonden.

Negentig schoolbusjes

Dagelijks rijden maar liefst negentig busjes met schoolgaande kinderen van en naar de Heliomare school in Wijk aan Zee. Omdat nieuwbouw dringend gewenst is, is de school al geruime tijd op zoek naar een andere locatie. Onlangs tekenden Heliomare en de gemeente Heemskerk een intentieverklaring om te kunnen onderzoeken of er in Heemskerk een locatie is die geschikt is voor de schoolgebouwen uit Beverwijk en Wijk aan Zee; en voor kinder- en jeugdreevalidatie. Een ding werd tijdens de rondleiding heel goed duidelijk: Heliomare doet er alles aan om mensen met een beperking zo zelfstandig mogelijk in de maatschappij te kunnen laten functioneren.

Heerlijke producten in islamitische winkel

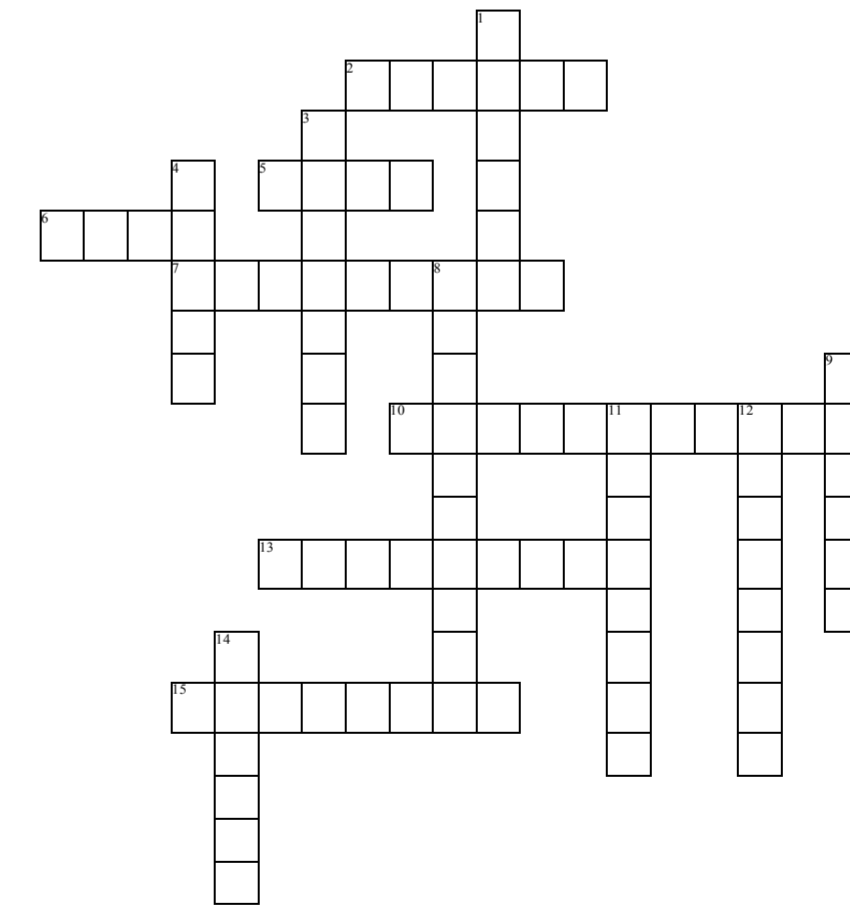
Max de Boo en Kaziem Arabi

Op de grens van Beverwijk en Heemskerk, aan de Italiëlaan 109, is sinds enige tijd een islamitische winkel gevestigd. Samen met Kaziem Arabi ben ik er een kijkje gaan nemen en ik was enigszins verbaasd over de aankleding en de indeling van deze winkel. Alles keurig en overzichtelijk geplaatst met de meest heerlijke dingen in de aanbieding. Uiteraard heel veel voor ons exotische producten uit de Oriënt, maar ook bekende dingen als Nescafé en dergelijke. Ook Turkse ronde broden, die hebben een heel bijzondere fijne smaak. Groente en fruit zien er helder en fris uit. De eigenaren zijn erg gespitst op versheid en alles is biologisch gekweekt. De appels zijn puntgaaf en zien er veel aantrekkelijker uit dan het 'opgepoetste' fruit in de supermarkten.

De opbrengst van de winkel komt ten goede aan de Jongeren Vereniging, gelieerd aan de winkel. Het personeel bestaat uit vrijwilligers die om beurten de winkel bedienen. Uiteraard is iedereen welkom als klant. Je kunt er heerlijke recepten en bereidingsadviezen krijgen en die worden met groot enthousiasme aangeboden. Wilt u meer weten, ga dan eens een kijkje nemen en laat het dan niet alleen bij kijken alleen.

Heemskerk Mondiaal

Horizontaal

2. Officiële naam van de Zwarte Markt
5. Dichtstbevolkte eiland van Indonesië
6. Hoofdstad van Peru
7. Bekend revalidatiecentrum
10. Bekend plein in Heemskerk
13. Bekend boeddhistisch bouwwerk
15. Andere benaming voor Alkmaar

Verticaal

1. Heemskerkse wethouder van o.a. vluchtelingzaken
3. Basisschool in Heemskerk
4. Laatste sjah van Afghanistan
8. Hoofdstad van Ethiopië
9. Ethiopische pannenkoek
11. Zee vlakbij Nederland
12. Heemskerkse lekkernij
14. Burgemeester van Heemskerk

Op de vlucht

Zo'n 250 bezoekers kwamen af op het groots opgezette kunstevenement 'Border Crossing and Beyond' begin november in de Pletterij in Haarlem.

Ook redactieleden Leo Schoonen, Max de Boo en Kaziem Arabi waren bij het evenement dat als thema migratie en vluchten had. Ze waren erg onder de indruk van de tekeningen die de Irakees Mwafaq A. in een Griekse gevangenis gemaakt had over zijn vlucht uit Irak.

De tekeningen zijn gebundeld in het boek Dagen des Doods. Beeldverhaal van een vlucht.

Zie ook: mwafaqahmed.webs.com

Handeldrijven op de Zwarte Markt van Beverwijk

'Mijn studie is door de Bazaar betaald'

Voor veel vluchtelingen uit Heemskerk en omgeving is de Zwarte Markt van Beverwijk - officieel de Bazaar - een van de belangrijkste plekken in hun leven. Vrijwel ieder weekend komen ze er, soms zelfs meerdere keren op een dag. Alleen, samen met vrienden of met het gezin. Ze ontmoeten er vrienden en kennissen, doen er hun boodschappen. 'Als je voor negen uur in de ochtend komt, is de toegang gratis. Je krijgt dan wel een stempel waarmee je de hele dag in en uit kan,' zegt Biniam Taffesse. Nieuwsgierig naar de achtergronden van de Zwarte Markt en de mogelijkheden er te werken, spreekt hij samen met Nico Rückert en Cesar Lopez Mohammed Abdulhassan, de marktmeester van de Oosterse Markt.

Cesar Lopez, Nico Rückert en Biniam Taffesse

Links: Biniam Taffesse, rechts Cesar Lopez

Abdulhassan blijkt een grote, hartelijke man die iedereen kent op de Bazaar. Onder het genot van een kop koffie en Afghaanse lekkernijen vertelt hij dat hij ooit zelf ook vluchteling was. Oorspronkelijk komt hij uit Irak. Toen daar de oorlog uitbrak, woonde het gezin al in Koeweit. Hij zegt: 'Dan vlucht je eerst naar Koeweit en word je nog door Saddam Hussein ingehaald. Acht jaar werkt Abdulhassan inmiddels voor de Bazaar. Hij begon indertijd bij de kassa, werd binnen een jaar assistent-marktmeester en was al snel opgeklommen tot marktmeester.'

Wanneer is de Bazaar, in de volksmond de Zwarte Markt, begonnen?

'Inmiddels 33 jaar geleden kocht B.Q. van Kampen, destijds makelaar in Schagen, hal 32 van de oude groenteveiling van Beverwijk. Op zaterdag konden mensen er hun spullen verkopen, alsof het elk weekend Koninginnedag was. Standhouders met een buitenlandse achtergrond waren er toen nog niet.'

31 Jaar geleden kwam de Oosterse markt erbij, 'het verzamelpunt van alle culturen', met groenten, fruit en kruiden uit alle windstreken. In 1986 werd de Grand Bazaar geopend, met kleding en cosmetica. Er kwam een computerhal en zeven jaar geleden opende China Town zijn deuren, met in de foodcourt 'aanschuif tafels' waar je ook zelf meegebrachte etenswaren mag nuttigen, en waar je, als je dat wil, de hele dag mag blijven zitten. Volgend jaar wordt de Bazaar uitgebreid met de 'Goud-sjoeke', een hal met uitsluitend luxe, kostbare goederen. Ieder weekend zijn er ruim 40.000 bezoekers.

Kun je zomaar ergens met je handel gaan staan?

'Nee, je zult wel een ruimte moeten huren. Of een kar, dat is het goedkoopst. Die huur je voor 15 euro per dag, of 20 euro per weekend. Dan kun je net als op Koninginnedag je eigen spullen verkopen.'

Hoeveel huurders heeft de Bazaar?

'Wij hebben 2000 huurders, kraamhouders, stand-

houders en unithouders. De Oosterse Markt telt 450 huurders. De huurders betalen of per dag, of per weekend of per 4 weken. Op de Oosterse Markt hebben we langdurige huurcontracten en wordt er per 4 weken betaald, de goedkoopste unit is ongeveer € 500 inclusief BTW. Bij andere afdelingen kun je ook per dag of per weekend huren.'

Wie zijn de huurders van de Bazaar?

'We tellen maar liefst 34 verschillende nationaliteiten. Sommige ondernemers zitten hier al dertig jaar. In het begin waren er veel Turkse en Marokkaanse huurders, nu is veertig procent van de huurders Afghaans. Sommigen doen hun zaak over aan hun kinderen, maar dat zijn er niet veel, omdat veel van hun kinderen gestudeerd hebben en inmiddels arts, advocaat of wat dan ook zijn. Hoewel, één koffietent is nu in handen van de zonen: een chirurg en een huisarts. Die zijn er elk weekend, bedienen doen ze niet, ze lopen rond, maken praatjes, geven opdrachten. Zij, en velen met hen zeggen: "Mijn studie is door de Bazaar betaald".'

Kunnen wij ook een kraam huren?

'In principe wel. Het ligt er aan wat je wilt verkopen. Tegenwoordig kan ik als marktmeester zelf bepalen wie er op de Oosterse Markt komt, vroeger deed de afdeling verhuur dat. Ik let er op dat een spijkerbroekenverkoper niet zomaar op het kruidenplein komt.

In de goudstraat staan de goudverkopers. Bij groente en fruit heb je alleen groente en fruit. Ik kijk ook naar: wat past hier, wat hebben we nodig. Een Nederlandse honingman wilde zijn honing verkopen ergens op de Bazaar. Ik vroeg hem op de Oosterse Markt te komen, voor veel mensen uit het Midden-Oosten is honing een belangrijk product, ze gebruiken het vrijwel dagelijks. De man doet hier uitstekende zaken. De laatste tijd bezoeken steeds meer Polen en Russen de Bazaar, dus nu willen we graag ook meer Poolse en Russische ondernemers, we zijn in

v.l.n.r. Cesar Lopez, Nico Rückert, Mohammed Abdulhassan

onderhandeling met een Poolse supermarkt. We zijn ook op zoek naar een goede Nederlandse kaasboer. Ik kijk ook naar de capaciteiten van de huurders: zijn het handelaren, kunnen ze verkopen. Blijven ze stil in hun unit zitten met het licht uit, dan ga ik zeker praten. We willen graag dat ondernemers een bijdrage leveren aan het feestgevoel dat de Oosterse Markt geeft. Ik begeleid hen daarin.'

Heb je een vergunning nodig voor de Bazaar?

'Je moet de Bazaar zien als een winkelstraat. Iedereen moet dus voldoen aan de voorwaarden die de Nederlandse wet aan winkeliers stelt. Iedereen moet er zelf voor zorgen dat zijn of haar papieren in orde zijn. Dat betekent ook dat op de Bazaar de Fiod (de inlichtingen en opsporingsdienst van de belasting) rondloopt, de voedsel- en warenautoriteit, de brandweer en ook de douane. Kortom, alle instanties die waken over uw en onze veiligheid. Wij controleren wel de groenten en het fruit. Is dat wat wordt verkocht wel vers? Er komt een waarschuwing als het niet zo is en bij herhaald wangedrag tippen we de voedsel- en warenautoriteit.'

Wij weten: tegen de avond op zondag zijn de spullen die kunnen bederven ongelooflijk goedkoop. Toch blijft er veel over. Wat gebeurt daarmee?

'Sommige ondernemers hebben elders een winkel of groothandel, of ze huren de volgende dag een kraam op een andere markt. Die nemen hun spullen mee, maar inderdaad: er blijft ook veel over. Dat gooien we weg. In het verleden hebben we wel contact gehad met de regionale voedselbank. Per weekend kunnen we drie tot vier pallets met groenten en fruit leveren van zeer goede kwaliteit. Geseald en al. Alleen, de Voedselbank vroeg ons de pallets naar hun vestigingen toe te brengen, in Alkmaar, Amsterdam en IJmuiden. Daar kunnen we niet aan beginnen. Daar zijn we niet op ingericht. Maar mocht de Voedselbank belangstelling hebben - we kunnen we het zó regelen.'

Foto: Goedele Mommsen

Colofon

Deze eenmalige editie van *Heemskerk Mondiaal* is een initiatief van VluchtelingenWerk Noordwestholland en het buurtteam Hart van Heemskerk. Vluchtelingen en inwoners van Heemskerk en omgeving berichten gezamenlijk over hun gemeente. Zo zien ze hun omgeving door elkaars ogen.

Redactie: Abdul Rauf, Biniam Taffesse, Cees Oomes, Cesar Lopez, Jan van Hout, John Pel, Kaziem Arabi, Leo Albers, Leo Schoonen, Max de Boo, Mirwais Shpoon, Nico Rückert

Begeleiding en eindredactie: Mar Oomen

Praktische ondersteuning: John Pel, Ko van Houten, Clemy de Rooy

Vormgeving: Wendy Smit, Jessica Geertsma, Drukkerij Van Hoesel & Pressofoon

Drukwerk: Drukkerij Van Hoesel & Pressofoon

Mogelijk gemaakt door VluchtelingenWerk Noordwestholland, buurtteam Hart van Heemskerk, de gemeente Heemskerk, Oranje Fonds, NH hotels, Drukkerij Van Hoesel & Pressofoon, Heliomare.

Met dank aan

Openbare Basisschool De Kariboe en de fotografen Kees Blokker, Joost van den Broek en Ingeborg Deppe.

Concept: Stichting BMP

www.vwnwh.nl

Vrouwendag 2014 in Marquette: sponsors gezocht!

VluchtelingenWerk organiseert op 8 maart Internationale Vrouwendag in kasteel Marquette. Alle vrouwen van Heemskerk zijn welkom! Het festival met optredens, workshops en intercultureel diner belooft net als vorig jaar een spetterend feest te worden. Zie website www.vwnwh.nl. Om het feest mogelijk te maken, zijn we op zoek naar sponsors. NH-hotels sponsort de locatie, andere bedrijven sponsoren een optreden of workshop. We zoeken nog cadeautjes voor de loterij, spullen voor de goodybag, podiumdelen en muziekkaparaatuur. Kan uw bedrijf hierbij helpen? Of heeft u een ander idee hoe u kunt bijdragen aan dit feest? Neem dan contact op met Clemy de Rooy c.derooy@vwnwh.nl